

Mans netes a la caixa de les administracions públiques

Transparència, objectivitat, eficiència i eficàcia en la gestió dels fons públics i legalitat en l'actuació. Aquest serà el decàleg que farà complir properament l'Oficina Antifrau a totes les administracions públiques catalanes, assegurant-se que no es produeix cap acte de corrupció, pràctica fraudulenta o conducta il·legal que afecti els interessos generals.

La crisi del Carmel, punt de partida. Si bé la creació d'un organisme que s'encarregués de garantir la transparència dels comptes públics ja estava reflectida al Pacte del Tinell, que preveia desenvolupar-lo en el marc de la Sindicatura de Comptes, l'interès per obrir aquesta carpeta es va precipitar el 24 de febrer, quan en el ple monogràfic sobre l'esfondrament del Carmel el president Maragall va pronunciar la

Josep Bargalló (ERC), conseller en cap, i Ernest Maragall (PSC), secretari del Govern, han hagut de fer grans negociacions per tirar endavant l'Oficina Antifrau.

frase "vostès tenen un problema, es diu 3 per cent". El terrabastall polític amenaçava amb dimissions, mocions de censura i altres catarsis. La crisi política va ser inevitable, i la desconfiança i el binomi corrupció-diners públics van ocupar la quotidianitat de la classe política. El Govern necessitava sortir d'aquella relliscada del president. L'actual secretari general del conseller primer, Xavier Vendrell, ja va portar aleshores el pes d'unes negociacions des de l'aparell d'ERC, i fonamentalment amb el conseller Castells i Ernest Maragall, que desembocaren en un acord PSC-ERC per engegar l'Oficina: "l'Oficina era una gran aposta d'ERC per a la legislatura, una de les nostres obsessions. Arran del tema del 3 per cent, des d'ERC vam proposar al PSC crear immediatament aquest organisme per garantir la veritable transparència de totes les administracions". De fet, ERC pactava amb el PSC de no remoure més les aigües si es creava l'Oficina i aquesta depenia del conseller primer.

En canvi, en CiU interpreten la creació de l'Oficina Antifrau com "un rentat d'imatge, una fugida endavant del tripartit en el moment en què no va poder demostrar les acusacions de corrupció a què al·ludia el president Maragall en el ple del Carmel", assegura Jordi Turull, diputat de CiU i responsable dels estudis de CiU sobre l'Oficina Antifrau. Si bé l'aposta de la federació nacionalista continua sent la de reforçar el funcionament i la dotació de la Sindicatura de Comptes, i no pas crear un nou ens, considera que cal estudiar molt a fons la proposta del tripartit perquè els genera molts dubtes: "Si aquesta oficina és tan independent, qui la fiscalitzarà?, qui determinarà quins delictes s'investiguen i quins no?, quina separació de poders hi haurà?, o quina relació tindrà amb la Sindicatura de

Comptes?", es qüestiona Turull, que considera que el govern tripartit ha intentat fer veure que entre els socis no hi havia discrepàncies més enllà de qüestions tècniques, "mentre que en realitat la creació de l'Oficina ha estat una batalla política entre el PSC i ERC".

Des que socialistes i republicans van fer aquest pacte esmentat i el Govern ha aprovat el projecte dimarts passat, han transcorregut sis mesos. Un temps en què les consideracions pràcticament oposades sobre qüestions tan importants en un organisme d'aquestes característiques com l'abast d'actuació i la dependència governamental o no de l'Oficina Antifrau han donat lloc a moltes tensions entre Presidència i la Conselleria primera.

En el punt de partida, el PSC no acceptava que l'Oficina investigués també ajuntaments i diputacions, i apostava per centrar-se en l'àmbit de la contractació pública de la Generalitat. També volia que aquest organisme depengués del departament de la Presidència. Per la seva banda, ERC reclamava una unitat especial del cos de Mossos d'Esquadra perquè l'Oficina Antifrau estigués ben dotada per a treballar. A més, després d'haver escoltat l'opinió d'alguns experts en matèria d'anticorrupció, els republicans van fer marxa enrere en la demanda que l'oficina depengués del conseller primer com a garantia d'independència, per tant, van posar sobre la taula una altra exigència: que l'oficina no depengués ni del Govern ni de la Generalitat.

Renúncies mútues, amb matisos. Semblava, doncs, que acostar posicions havia de ser complicat. De fet, les negociacions han estat dures, com reconeix Xavier Vendrell: "La setmana passada, ERC ens vam plantar i vam dir que si l'Oficina no podia actuar en totes les administracions públiques i no s'assegurava la seva independència absoluta, retiràrem el projecte com a Govern i aniríem a negociar amb CiU per presentar una proposta al Parlament."

El fet és que el model d'Oficina que s'ha presentat compleix aquests dos requisits, però amb matisos. En el cas de l'abast de competències per investigar, es podran conèixer les activitats de les corporacions municipals, però les hi-

potètiques investigacions estaran condicionades a allò que digui finalment l'Estatut sobre si els ajuntaments formen part o no de la Generalitat. Si no en formen part, tal com reclamen els consistoris socialistes, caldrà respectar el principi d'autonomia local, és a dir, que els ajuntaments podran "defensar-se" d'aquesta oficina més fàcilment.

En qualsevol cas, totes les administracions estaran obligades a col·laborar de manera "preferent i urgent" en les investigacions, i hauran de garantir un accés il·limitat a la informació. Així, els treballadors es podran presentar, si hi ha indicis de delictes, a qualsevol despatx de l'administració per inspeccionar documentació i fer comprovacions *in situ*, entrevistar el personal o accedir a comptes corrents amb els quals s'hagin fet pagaments o s'hagi disposat de fons relacionats, per exemple, amb adjudicacions de contractes.

D'altra banda, si bé l'Oficina serà independent, es relacionarà amb el Govern a través del conseller primer i amb el Parlament a través d'una comissió específica.

Finalment, els republicans han aconseguit que el candidat que dirigeixi l'Oficina hagi de ser ratificat per tres cinquenes parts del Parlament, "com a garantia d'independència". Els socialistes, en canvi, apostaven perquè el Govern nomenés directament el director. En aquest sentit, el tripartit ja ha fet saber que el fiscal anticorrupció David Martínez Madero és la persona que proposaran per assumir aquesta responsabilitat. El fiscal és considerat un home de perfil independent, que ha treballat ja per a governs socialistes i populars.

ERC, però, ha pagat una moneda de canvi també important: la renúncia al fet que l'organisme disposi dels propis efectius de Mossos, una petició que des del primer moment ha rebut el rebuig absolut de la consellera Tura. El PSC també ha aconseguit incloure garanties de control de l'organisme en l'articulat.

El projecte de llei haurà de ser debatut i aprovat al Parlament, i es preveu que a final d'any l'Oficina Antifrau ja es podrà posar en marxa.

Gemma Aguilera

El president Camps, amb els consellers Justo Nieto –darrere seu–, Joan Cotino –al costat de Nieto– i Milagrosa Martínez. Un any després que tots tres prengueren possessió, el balanç és magre.

Uns reserves que no xuten

Fa un any, el president valencià, Francesc Camps, remodelava el seu equip de govern amb l'entrada de tres nous consellers. Justo Nieto, Juan Cotino i Milagrosa Martínez, però, no han aportat oxigen. De fet, han creat encara més problemes.

A final d'agost, quan tot just es complia un quart de legislatura, l'entrenador Camps va haver d'introduir canvis a l'equip titular. El grup no acabava de rutllar, estava dividit en dos: els que li retien devoció absoluta i els que, ostantges d'un passat sòrdid, encara s'enyoraven del preparador cartaginer, Eduardo Zaplana.

Camps va barrejar política i circ amb uns jocs malabars gràcies als quals no eliminava els coneguts com a zaplanistes –així no esvalotava la tropa– i, alhora, donava espai a tres nous protagonistes –aquests, sí– de la seua corda. Dos dels tres membres hostils van ser reubi-

cats: Miguel Peralta passava d'Indústria, Comerç i Turisme a Justícia i Administracions Públiques; la fins aleshores responsable d'Agricultura, Pesca i Alimentació, Gema Amor, seria la nova consellera –sense cartera– de Cooperació i Participació; Alicia de Miguel es mantenia a Benestar Social, una consellera menor. A canvi, el titular de Cultura, Educació i Esport, Esteban González Pons, mà dreta de Camps en la seua lluita contra l'antic règim, pagava la seua fidel adscripció campsista amb una altra conselleria sense cartera, la de Relacions Institucionals i Portaveu del Consell. L'Estatut en vigor estableix un